

آبونه شرائطی : هر ر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی آیلنی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰)، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشد.

نسخه سی ۷,۵ غروشد .
سنه لکی ۵۰ ددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خانه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله ی
یازیلر اعاده اولنور .

الشیخ الاسلام

س ۱۳۳۰

آدره س تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضای واضح
و او قوناقلی اولسی و آبونه
مره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری
فرانسه زجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نه
دائر اولدینی یلدرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

جلد ۲۳

۸ تشرین ثانی ۱۳۳۹

* پنجشنبه *

۲۸ ربیع الاول ۱۳۴۲

عدد ۵۷۴

انفلیقانه کلباسنه جرابی ترجمه ایتمکده اولاره استاذین عاکف بک افندی اولکی هفته مصره عزیمت ایتمکده مهترده ، جواب بونسخه بده
تبدیلده مشرد . انشاء الله کله جک هفته ده اعتباراً منتظماً نشریه درام اولونه جفنی امید ایررد .

تجددك شرعاً لزومی و شرائطی

اوله مامسندن نشأت ایتمشدر . فلسفه اسلامیك بتون فلسفه ده ثابت
اساسلره تنازعی بولمیدینی و بو اعتبار ایله بزده نزاع علم و دین بحثی
اولماقی لازم کلدیکی حالده بز یچون فنونك جهته نه اجمنده قالمش کی
کورونیورز ؟ بنجه بونك سبی دیننك حسیقی تعقیب اولنه مامسندن ،
عقائد مزله فنون مثبته آراسنده کی مناسبات متزایده انکشاف ایتمیر یله مدیکی
کی ادبیات و صنایع روحیه مزله ، وجدان اجتماعیمزك نشوة حیاتییه سنه
رونق و یره جک برحسایت بخش ایدله مامسندن منبعدر . برجهتدن
عقلیتی تماماً محفوظ اولان کلامزده ، فلسفه حاضره کی فنون حاضره نك
هر برنی تعیین ایدن مبادی خصوصیه آراسنده مناسباتی تثبیت و تنسیق
ایتمک و بوضورتله اولا علوم مزله بر آهنگ اجتماعی و یرمک ، دیگر جهتدن
حقوق بشرک قدسیتی عمده اتخاذا ایدن و متفقدینك بازیجه تغلباتی
اولماسنه اعتنا ایله بن شرعیاتمک جدیدتی محافظه ایله برابر انکشافاتنه
بذل جهد ایتمک و عین زمانه ادبیات و اجتماعیمزله بر نشوة حیات
و یره جک برحسایت دینی تعقیب ایله مک : ایشته بنجه ترقیمزک اسراری
بو اوچ نقطه ده مندرجدر . بز هر نه زمان بر فیض کوردکسه حساسیت
دینیك جاذبه نشوة دارنده کوردک و فقط بونی ادامه ایدمک هیچ
بر تظاهرده بولمقد . حساسیت اسلامی : حب حق ، حسن اختیار ،

متفکرین علمای اسلامی دن المالیلی حدی افندی حضرتلری طرفندن نشر
اولونان (تحلیلی تاریخ فلسفه : مطالب و مذاهب - مابعد الطبیعه و فلسفه التبیه)
عنوانلی اثرک مقدمه مسندن :
اوروپانک ترقیات اخیرده سی اسلامی تماسدن سوکره آلدینی وجدانك
تأثیر یله ، عقلی نصرانیتك تعبد محضی قارشوسنده سوئمگدن قورتاروب
آروجه فعالیتنه قیمت و یره بیلمسی و نصرانیتی دائرة حساسیتنه توقیفه
چالیشم سیله باشلامشدر . بناء علیه بوگونکی اوروپا مدنیتی بویه ذهنیت
و حساسیتی متباین چاتلاق بر مدیتدز . علم ایله حس آراسنده کی بو
چاتلاقلق اوروپای کال انسانیتدن محروم براقان و برکون کلوب بنیان
حاضرینی بیقه جق اولان ک بویوک رخنه سیدر . اوروپا به ایمره نیرکن
بورخنه دن بتردمک لازم کلیر .

اهل اسلامک انحطاط واقعی ایسه حساسیت دینیك تناقصی
و عشق و شوقک انطفاسی و عقائدك بر حالت جمودیه اکتساب ایتیمی
یوزندندر . عقائد اسلامک عقلیتی له الحمد هر زمان ثابت زامین اولوب
عالمده مسلمانلر قدر معتقد هیچ بر ملت بولمیدینی ده مجرب و مشهود
ایکن بومبادی اعتقادیك نامزد بولمیدینی انکشافات علمییه و عملیه دن
محروم قالمسی دینك حساسیتنه کرکی کی عطف نظر ایدله مسندن
و عقیده به عشقی ده ضم ایتمیرمک بر نشوة وجدانیه ایله تعقیب

ذوق بقا دیہ تصنیف اولہ بیلیر و بوتصنیف محبت و مخافہ ایلہ جمال ،
ومنیہ قصوی ، مفکورہ علیا ، رضاء اللہ ارجاع اولور .

باد و قبلہ درہ توحید نتوان رفت راست
یا رضای دوست باید یا هوای خوشتن

«الم یأمن الذین آمنوا ان تحشع قلوبهم لذكر الله وما نزل من الحق ولا یكونوا كالذین اتوا الكتاب فطال علمهم الامد فقصت قلوبهم وكثیر منهم فاسقون . اعلّموا ان الله یحیی الارض بعد موتها قد بینا لكم لآیات ان كنتم تعقلون » آیتلرنه برعطف نظر ایدم : «دها وقتی کدیمی که اهل ایمانک قلبیری ذکر الله وحقائق منزله قارشوسنده ترمه سونده دیگر اهل کتاب کی اولمسونلر ، اونلره طول امد ، یعنی مرور زمان واقع اولمشده قلبیری قصوت نورومش واکثریسی فاسق اولمشدر . سبیلکنز که لاه ثولن طوراعی دیریلتره ارتق ارباب عقولدن ایسه کره دوشونوب اکلانق شانکزدن ایسه سزه هر درلو آیات رادلہ بی بیان ایتدک . » مالی افاده ایدن شو آیتلردن برنجیسنده حساسیت دینیہ نک مهم بر نقطه سہ اشارت ایدلمش ؛ ایکنجیسیده بونقطه حساسیتی بنه عقلک قوه موازنه سہ تعلیق ایتشددر . مخاطب اولان ذوات اهل ایماندن اولدقلری حالده حساسیتدن مجرد ایمانک غایہ دینیہ کافی کدیبکنی وبوکا برشہود حساسیت منضم اولوب الله دیدکجه کولکلرک باشقه برعشق وخضوع ایلہ چارپمی وحقائق الہیہ بک بیوک براعتصام ایلہ صارلمسی لازم کدیبکنی وبوحساسیتک مرور زمان ایلہ سوندیکنی واهل کتابک بوندن دولایی قلبیری قاتیلاشمش واکثریسی دوچار فسق اولمش بولندیغنی افاده ایدن بوآیت ، علم النفسک حساسیت قانونلردن غایت مهم برقانونی ، برسنت الہیہ بی متضمندر :

معلوم اولدیغنی اوزره هر جس بر تحول ایلہ و او تحولک شدت وناگہانیدکی ایلہ متناسبدر . صوصامش بر آدمک ایلک یودوم صوده بولدیغنی لذت صوک یودومنده یوقدر . بیوک براقبال ویا مظفریتک ایلک لشیسی کیتدکجه ناقص ایدر ، نہایت دیوملاز اولور . عینی نعمت ویا نعمت ایچنده بولان انسانلر ، هر زمان سرور وکدرده مساری دکدرلر ، چونکه اولنعمت ویا نعمتک شرائط متقدمه سی مثلا ، تزايد ویا ناقص صورتیله واقع اولمس کی تحولاتک اوسرور وکدرده علاقہ سی واردر . یوقدن بیک لیرا قازانمش آدم ایلہ ، اون بیک لیرا ثروتک طقوز بیکنی غائب ایتک صورتیله بیک لیرایہ مالک بولان آدملردن برینک حسی سرور ، برینک حسیده کدر اولور . بناء علیہ اطرادک و مرور زمانک حساسیت اوزرنده بیوک تأثیرلری واردر .

اگر عقل وفکر نقصان ایسه تحول خارجی ایلہ واقع اولار اولم ولذت بک جابوق سوز ، کچر . اگر احوال بر سبب دائمہ بر علت عقلیہ مستند ایسه او علتک تذکیر و تذکری آلام ولذاندی تجدید

ایدر . بونک ایچوندر که لذاند عقلیہ ابدی ، لذاند حسیہ فایدر دیرلر . یوقسه لذاند عقلیہ مہیت اعتباریلہ لذاند حسیہ دن باشقه برشی دکدر . چونکه هر لذت بر حسدر . انسان بونذکر سایه سنده در که حالی ماضی واستقبالی ایلہ تعدیل ایدر . بوکونکی بیوک بر سرورہ یارینکی محتمل برکدرک ویا بوکونکی بیوک بر کدرہ یارینکی برامیدک تعارضی عکس تأثیر یاپار . تدبیر حیات بو تعارض و ترجیحک اداره سی دیمکدر . عقلیتدن ، خصیصہ تذکیردن محروم اولان روحلر ، حساسیتک علل واسبابی ایلہ ذکل ، یالکنز نتایج حالیہ سیلہ علاقہ دارقاله جغندن مرور زمان احکامنه جابوق معروض اولورلر . وجزئی فلا کترلده در حال اضطرابه دوشرلر .

انسانلق بقای بیوک بر ذوق بیلیمکه برابر تجدیدن لذتیاب اولور . فقط سویلن بیکلک نمائک بیکلکی دکل ، حیاتک بیکلکی در . لید :

لکل جدید لذہ غیراتی — وجدت جدید الموت غیر لذید

یتیم : «هریکینک برطادی وار . فقط بن موتک بیکسنی طائسز بولدم» دیہ بیوک وبسیطره حقیقت سوبله مشدر انسانده میل تجدید ، برطرفدن روحک تمایلاتنده نامتناہیلکدن ، برطرفندن ده حیات حادثک تجدیدشون ضمننده بقا پذیر اولمشندن منبعثدر . بقا ایچنده تجدید ، تجدید ایچنده بقا ، ایشته نفسک آرادیغنی بودر . وجدان نفسینک اصل ذوقی بونده در . وبونک ایچوندر که بقایہ ناظر اولان عقل ایلہ ، تجدید ناظر اولان حسک جهت وحدثه مربوطدر . یوقسه علی الاطلاق حب تجدیدک برمعناسی یوقدر . بتون احتیاسات تحول و تجدید مربوط ، المارده بر احتیاس در ، حال بوکه الم کتیرن تجدید سولمز . هرالم مخبر موت کی کوروندیکی ایچون الم ، هر لذت مؤید حیات کی کوروندیکی ایچون لذتدر . نفوس کاملہ بونلر اولدقلری کی کورونورلر ، اونلر بعض لذاندی آلام ، بعض آلامی لذاند تعقیب ایدہ جکنی بیلیرلر . بعض آلامی قبول ، بعض لذاندی رد ایدرلر ، آلام ولذاندی حیثیت حسیه لریلہ دکل ، حیثیت عقلیہ لریلہ محاکمه ایدرلر . حسیاتدن معقولات ، معقولاتدن احتیاس چقارلرلر . چونکه بونلر عقل وحسک نقطه تلاقیسنده بولان بر وجدان نفسیہ مالکدرلر . نفس اماره دکل ، نفس مطمئنه اربایدلرلر . تجارب جزئیہ ایلہ آلدانماز ، تجارب آراسنده جهت تمائل واستقرای کوزہ دیرلر . عین زمانده تعلیل عقلیہ محکوم قالمیوب یارینکی تجربه نک بر جهت تحولی حائر اولہ بیلہ جکنی ده بیلیرلر ، و بوراده عقلیت و حسیتلرنی جناب مسبب الاسبابہ ربط ایدرک بر حس تبدلہ نامتناهی ساحه سہ آتیلیرلر . صرف حسی وجدان ایلہ یوروینلر ، تجارب جزئیہ مربوط اولوب آلام ولذاندک مبادی ونتایجندن غافل بولدنلری کی صرف وجدان عقلی ایلہ یوروینلرده تجارب جزئیہ نک ذوق شہودندن غافل ومبادی عقلیہ مکنوز اولان تجلیات حسیه دن

محروم اولورلر . چونکه عقل مجرد بر ذهنیت محضه دیمکدر . ذهن ایسه بالذات بر وجدان شهودی دکل ، وجدانک بر ماضی قیمتی حائزدر . اودهنیتک حال واستقبال ایله مناسبتیدرکه اصل ذوق وجدانی تشکیل ایدر . مثلاً عقل بر کره الله کورتورر ، فقط او عقله معارض اولمیان وجدان حسیدرکه شتون روزمره ایله اوووالک ذوقی تازه لرتورر . حیاتی قاباعش اولان عقل محضک کاری سونوک بر انطباع ماضینک ظل خیالنده طوکوب قالمقدر . ایلك نشوء ادراکی ویرن مبدأ انطباع نه قدر مرور زمانه اوغراسه اونشوه اونستیده سوز ، رینه قسوت کلیر . عهد نبوت اوزاقلاشدجه ، هیجان شباب کچدکجه قلبری بر جود قابلا ، تذکیر مطرد حساسیتی تهییج ایده من اولور . واقعات حیات مطرد کیدرسه اعتیاد ، رونق حسی بی ازاله ایدر . تحولات جدیده واقع اولورسه بوتحولانک قانونلرینه ومبادی وجدانیه سنه تقریباً مطالعه سی کسب صعوبت ایلر . روحلر بو وقوعات جدیدی مبادی اصلیه لریله تألیف ایدر مدکجه بحران واضطراب وجدانی حاصل اولور . حال بوکه تشهی ویا اضطراب ایچنده رأی یوقدر . بوسورتله حقندن تبعاده دوشولمش وبقا مهمیت کسب ایتیش بولنور . بوقسوت وبحران طاقفرسا بر حاله ککنجه کولکلرده کلیشی کوزل بر میل تجدد اوپایر . عرض ایتدیکم وجهله هر تجدد حیات اولیه جنی و تجددک قیمتی متضمن بولندی جنی جهت تمائلدن محروم وتغایر مطلقه منتهی اولان تجددلر ، آرتق تجدد دکل ، بقای بیقان بر تبدلدر . بر اصلک سیرانکشافی تعقیب ایتمین ، واقعه ابتدائیه نک اطرافنده برسلسله تکامل اخذ ایلدمین تجددلر موت کلیدلر . بوکالسان شریعتده بدعت سیئه اطلاق اولنور . هپ شعر اولوق ایسترسه کز ضربات حقیقت قارشوسنده نظم وآهنکی غائب ایدرسکزر . هپ عقل ومنطق اولوق ایسترسه کز هنوز احاطه کزدن خارج بولنان تجلیات حیات قارشوسنده بدین اولورسکزر . هپ عقل فاعل اولوق وهر شیئی فکر تعلیل ایله حل ایتک ایسترسه کز یاریشکی تجلیات حق قارشوسنده کور بر متعصب اولورسکزر ، الهام حقندن ، فیض تجربه دن محروم قالیرسکزر . هپ عقل قابل اولوق ایسترسه کز هر یکی تأثیر آلتنده برکسوة روحیه کیرن بر هوای اولورسکزر . عقل فاعل ، یعنی فکر واستنتاج منتهی ، عقل قابل یعنی اختیار ، تجربه واستقرا غیر منتهی در . فقط اومتناهیلر ، حی وقیوم اولان ذات حقک احدیتیه استناد سایه سنده صورت پذیر وجود اوله ییلیر . بتون موجودیتکیزله حقه باغلی دکسه کز واردات عقلیه وحسیه کز شرک ایچنده یوزر ، عقل قاعلک منتهی اولان فائده استنتاجندن بیله محروم دوشرسکزر . حقه باغلی ایسه کز هم وارداتکیز تزیاید ایدر ، هم وحدت

روحیه کزی ابطال ایتیه کز بر طرز منتظمده دوام ایدر . بوسایه ده درکه یالکیز بقای نوعیکزی دکل ، بقای شخصیکزی بیله تأمین ایتک سعادتیه مظهر اولورسکزر . جناب حق عالم دیدیکمز شو تجددات غیر منتهیه نک نظام وحدتی خالق واداره ایدن قدرت بالغه در . اوقدرت بالغه وحیده استناد ایدن بر دینک تنهیبی یوقدر . بویله بر دین صفحه تکاملده توقف ایدوب قاله حق بر واقعه ابتدائیه دکل ، هر تکاملی احتوا ایدن بر خصیصه رحانیه وربانیه در . ایشته (اعلموا ان الله یحیی الارض بعد موتها الخ) آیتی های مؤمنلر بیلکیز که جناب الله عقلاً وحساً مربوط اولان انسانلرا یچون مرور زمان قورقوسی یوقدر . اونلر اسکیدکجه یکیلنمک امکاتی بیللی ، بی درپی اشواق جدیده ایچنده الی الابد پایدار اولمیدرلر . بو دین محدود بر صفحه تکاملده توقف ایچون نازل اولمش بر دین خاص دکل ، نامتناهی مرتب تکاملی اداره ایچون ازال اولمش مبادی حقیه متضمن بر دین عام در . کبی بر مال افاده وایما ایتکده در .

کتابدن آلدیغمز بومعنی ومبدأ بر حدیث شریفده طریقیله ایضاح اولمشدر . پیغمبریمز بیوربورکه «ان الله یبعث لهذه الامة علی رأس کل مائة سنة من یجدلها دینا» جناب الله بلاشبه هر یوز سنه باشنده یعنی هر عصرده بو اتمه دینی تجدد ایدوبور که آدم ویا آدملر کوندره جکدر ، دیبه بروعدی افاده ایدن بوحدیث شریف بروجه آتی نقاطی متضمندر :

- ۱ — بالعباره بعث مجددی وعد ایدبور .
- ۲ — بالاشاره لزوم تجددیه تنبیه وبونی عصر ایله توقیت ایدبور .
- ۳ — بالایما امتی هر عصر باشنده تجددیه اماله وکسب وقبوله تشویق ایله یور .
- ۴ — هذه الامة عبارة منی تجددیه امتک هذتی محفوظ قاله جفنده وتجددک تبدل دکل ، بوهذیت وهوتی تأیید وادامه ایتیمی لزومنده نصدر .
- ۵ — مجددک تشخصه اشارت واردر .

ایشته حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم افندیمز بوسورتله بزه طول امد ، مرور زمان نتایجندن اجتناب واستخلاصک طریقی وجهت کسینتی اراشه بیورمشدر . دیمک اولیور که هر عصر باشنده دینمک تجددیه انتظار برحقمز وبوتجددی یاه حق مجدده نائلیت ایچون چالشمق بروظیفه مزدر . بزوظیفه منی ادراک ایدرسک جناب اللهده وعدینی انفاذ ایده جکدر . بو صورتله مرور زمان قسوتندن قورتلغه چالیشه جغز ونور نبوت اوزاقلاشدجه بزواوک یاقلاشه حق وبوسایه ده حساسیتمزری محافظه ایدرک نشره دن نشودیه قوشه جغز .